

Adviesverzoek Verhouding Omgevingsvisie (Parkeervisie) en Parkeerbelastingverordening 16 januari 2024

Inleiding

Parkeren is een belangrijke knop voor de ambitie van het college om te komen tot een duurzaam mobiliteitssysteem waar lopen, fietsen, gebruik van openbaar vervoer en van deelmobiliteit centraal staan. Dat is opgenomen in het mobiliteitsplan 2040 dat door de raad is vastgesteld. In de parkeervisie (ook vastgesteld door de raad) zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

De Parkeervisie heeft vier doelstellingen:

1. Bereikbaarheid van en binnen de stad
2. Kwaliteitsslag openbare ruimte
3. Stimuleren duurzame(re) vormen van mobiliteit
4. Rechtvaardige verdeling van schaarse parkeerruimte voor alle doelgroepen

Tot dusver werd voor het invoeren van betaald parkeren meestal een draagvlakmeting gehouden. Er was en is al beleid om betaald parkeren zonder draagvlakmeting in te voeren als dit nodig was of is (bijv. rondom verkeersluwe gebiedsontwikkeling of rond winkelcentra). In andere gevallen werd invoering van betaald parkeren afhankelijk gesteld van de uitslag van een draagvlakmeting. De raad heeft volgens de parkeerbelastingverordening de bevoegdheid om gebieden aan te wijzen voor betaald parkeren zonder draagvlakmeting.

De uitwerking van de parkeervisie staat beschreven in verschillende modules. Zo is er een module Aanpak betaald parkeren waarin staat hoe we betaald parkeren invoeren in de stad. De raad heeft met een beslispoint vastgesteld dat de parkeervisie onderdeel is van de omgevingsvisie. Voor de module Aanpak betaald parkeren is dat niet expliciet besloten door de raad.

In het coalitieakkoord is overeengekomen dat er in Utrecht in de hele stad betaald parkeren ingevoerd zal worden. Een draagvlakmeting is daarbij dus niet meer nodig. Alleen in het geval dat inwoners zelf betaald parkeren willen (vooruitlopend op het schema) wordt nog een draagvlakmeting gehouden. Het voorstel voor prioritering van gebieden is verwerkt in de parkeerbelastingverordening.

Het college van B&W van Utrecht wil graag de parkeerbelastingverordening door de raad laten vaststellen met daarin de prioritering van gebieden in de stad voor het geleidelijk invoeren van de hele stad. Hiervoor zijn volgens het college beleidsmatig al voldoende haakjes in de Parkeervisie en de huidige parkeerbelastingverordening (zie raadsbrief van 21 december jl). De parkeervisie maakt onderdeel uit van de omgevingsvisie van Utrecht.

Een aantal partijen in de raad is van mening dat er eerst beleid over het geleidelijk invoeren van betaald parkeren moet worden vastgesteld. Zij wijzen daarbij op de parkeermodule "Aanpak betaald parkeren". Ze geven daarbij aan dat de module deel uitmaakt van de omgevingsvisie en dat de raad deze moet vaststellen. Een concept-module met de gewijzigde aanpak lag ter visie tijdens een inspraakperiode. Naderhand is besloten om de besluitvorming via de aanpassing van de parkeerbelastingverordening te laten verlopen. De module wordt nu later door het college vastgesteld als uitvoeringsprogramma.

De raadscommissie Mobiliteit, Groen en Openbare ruimte heeft voor de behandeling van het raadsvoorstel "Wijziging parkeerbelastingverordening voor het heffen van parkeerbelasting stadsbreed" een apart deel gereserveerd voor het bespreken van de door het college gevolgde procedure rondom een besluit van het geleidelijk invoeren van betaald parkeren in de hele stad.

Het college heeft in het raadsvoorstel voorgesteld om de parkeerbelastingverordening aan te passen en daarmee het besluit te nemen dat overal in de stad (in bepaalde periodes) betaald parkeren wordt ingevoerd. De parkeervisie geeft naar de mening van het college voldoende basis voor dit besluit (zie raadsbrief). Een raadslid stelt dat eerst de parkeermodule Aanpak betaald parkeren en de parkeervisie moeten worden aangepast omdat daar nog beschreven wordt dat bij parkeerdruk als aanleiding eerst een draagvlakmeting wordt gedaan. Na de wijziging van de parkeerbelastingverordening zoals het college voorstelt is dat in principe een "dode letter" omdat er overal zonder draagvlakmeting betaald parkeren zal worden ingevoerd. Bewoners kunnen alleen nog een draagvlakmeting vragen om eerder dan gepland betaald parkeren te krijgen.

Vragen

Is er in deze situatie of in het algemeen een verplichting om eerst de module of de parkeervisie aan te passen voordat de parkeerbelastingverordening wordt aangepast ?

De raad heeft expliciet besloten dat de Parkeervisie onderdeel is van de omgevingsvisie van Gemeente Utrecht. Enkele raadsleden stellen dat naast de Parkeervisie ook de parkeermodule automatisch deel uitmaken van de omgevingsvisie omdat deze uitwerkingen van de parkeervisie ook door de gemeenteraad is vastgesteld.

Is een door de raad vastgestelde module waarin de parkeervisie verder is uitgewerkt automatisch onderdeel van de omgevingsvisie?

Is er een verplichting waaruit blijkt dat dit onderdeel van de omgevingsvisie zou moeten zijn?

Wordt beleid alleen door een expliciet besluit van de raad onderdeel van de omgevingsvisie ?

Zijn er überhaupt voorschriften voor de inhoud van de omgevingsvisie en de afbakening met uitvoering of uitvoeringsbeleid ?

Als het besluit voor het stadsbreed heffen van parkeerbelasting loopt via een wijziging van de (bijlage van de) parkeerbelastingverordening, terwijl er geen wijziging in de parkeervisie of de module wordt aangebracht, is dan sprake van een juridisch risico, bijvoorbeeld als dit besluit of een besluit op basis van deze verordening direct of indirect voor de rechter wordt aangevochten?